

ΓΙΑΤΙ ΦΟΡΑΜΕ ΤΟΝ «ΜΑΡΤΗ», ΤΟ ΒΡΑΧΙΟΛΑΚΙ ΜΕ ΤΗ ΣΤΡΙΜΜΕΝΗ ΑΣΠΡΗ ΚΑΙ ΚΟΚΚΙΝΗ ΚΛΩΣΤΗ.

Ο Μάρτης πιθανότατα έχει τις ρίζες του στην Αρχαία Ελλάδα, και συγκεκριμένα στα Ελευσίνια Μυστήρια, όπου έδεναν μια κλωστή (την **Κρόκη**) στο δεξί τους χέρι και το αριστερό τους πόδι.

Ο Μάρτης πήρε το όνομα του από το λατινικό όνομα του θεού Άρη (Mars = Άρης). Είναι ο πρώτος μήνας του Ρωμαϊκού ημερολογίου και αντιστοιχεί με τον **Ελαφηβολιών** των Αρχαίων Ελλήνων...

Στο **Βυζάντιο** γιόρταζαν την πρώτη Μαρτίου με σπουδαίες δραστηριότητες. Ο λαογράφος Λουκάτος αναφέρει ότι τα «χελιδονίσματα» προέρχονται από την αρχαιότητα. Την Πρώτη Μαρτίου οι μικροί έφτιαχναν ένα ομοίωμα χελιδονιού και τραγουδώντας το ανάλογο τραγούδι πήγαιναν από σπίτι σε σπίτι για να μαζέψουν αυγά.

Σύμφωνα με το έθιμο, από την 1η ως τις 31 του Μάρτη, τα παιδιά φορούν στον καρπό του χεριού τους ένα βραχιολάκι, φτιαγμένο από στριμμένη άσπρη και κόκκινη κλωστή, τον «Μάρτη» ή «Μαρτιά»

Το βραχιολάκι αυτό, σύμφωνα με την παράδοση, το φοράνε κυρίως τα παιδιά για να μην «κασούν» και να προστατευτούν από τον ανοιξιάτικο ήλιο.

Μέχρι και πρόσφατα, πριν κάποιες δεκαετίες οι όμορφες γυναίκες ήταν αυτές που δεν μαύριζαν από τον ήλιο (μαύριζαν αυτές που έκαναν δουλειά έξω, οι αγρότισσες που ήταν πιο φτωχές).

Έτσι ο ήλιος του Μαρτίου ήταν «ύπουλος» και ο Μάρτης ήταν η υπενθύμιση!

Το βγάζουν στο τέλος του μήνα, ή το αφήνουν πάνω στις τριανταφυλλιές (Rosa) όταν δουν το πρώτο χελιδόνι, για να τον πάρουν τα πουλιά και να χτίσουν τη φωλιά τους.

Η ΚΑΤΕΡΓΑΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ

Στα πολύ παλιά χρόνια ο Μάρτης ήταν ο πρώτος μήνας του έτους. Μια κατεργαριά όμως που έκαμε σε βάρος των άλλων μηνών που ήταν τα αδέρφια του στάθηκε αιτία για να του πάρει την πρωτοκαθεδρία ο Γενάρης.

«Μια φορά κι έναν καιρό αποφασίσανε οι δώδεκα μήνες να φτιάξουνε κρασί σε ένα βαρέλι ώστε να μπορούν να πίνουν όποτε τους ερχόταν η όρεξη. Έτσι λοιπόν είπε ο Μάρτης:

- Εγώ θα ριζώ πρώτος μούστο στο βαρέλι για να γίνει κρασί και ύστερα ρίχνετε εσείς.

- Καλά, ριξε εσύ πρώτος του είπαν οι άλλοι.

Έτσι και έγινε. Έριξε πρώτα εκείνος στο βαρέλι το μούστο και ύστερα ακολούθησαν και οι άλλοι μήνες. Όταν λοιπόν ζυμώθηκε ο μούστος και έγινε το κρασί, είπε πάλι ο Μάρτης.

- Εγώ που έριξα πρώτος το μούστο, πρώτος θ' αρχίσω και να πίνω.

- Βέβαια, είπαν οι άλλοι, έτσι είναι το σωστό.

Έτσι λοιπόν τρύπησε το βαρέλι στο κάτω μέρος, και άρχισε να πίνει, ως που ήπιε όλο το κρασί και δεν άφησε ούτε στάλα. Κατόπιν ήρθε η σειρά του Απρίλη να πάει να πει κρασί. Πηγαίνει και το βρίσκει άδειο. Θυμώνει, το λέει στους άλλους. Τ' ακούνε εκείνοι θυμώνουνε και σκέφτονται τι να κάνουν. Συμφωνούν όλοι λοιπόν να τον τιμωρήσει ο Γενάρης που ήταν και ο μεγαλύτερος αδελφός. Τον πάνει λοιπόν ο Γενάρης και του τραβάει ένα γερό χέρι ξύλο. Του αφαιρεί και το πρωτείο που είχε, να αρχίζει δηλαδή το έτος κάθε Μάρτη, και έγινε να αρχίζει το έτος από το Γενάρη.

Από τότε όταν ο Μάρτης θυμάται το παιχνίδι που έκανε στα αδέρφια του και τους ήπιε όλο το κρασί, γελάει και ο καιρός ζαστερώνει. Όταν πάλι θυμάται το ξύλο που έφαγε κλαίει και βρέχει».

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ

Κάποτε οι μήνες αποφάσισαν να παντρευτούν. Ο καθένας βρήκε μια γυναίκα που του άρεσε και την παντρεύτηκε. Ο Μάρτης δε φρόντισε το ζήτημα μόνος του και έβαλε προξενητάδες να του βρουνε μια γυναίκα.

Εκείνοι του φέρανε μια κοπέλα η οποία ήταν τυλιγμένη με ένα μαντίλι και του είπαν ότι είναι πολύ όμορφη. Ευκολόπιστος όπως ήταν, την παντρεύτηκε.

Όταν όμως έμειναν μόνοι και έβγαλε το μαντίλι της, τι να δει; Δεν υπήρχε πιο άσχημη στον κόσμο!

Από τότε κάθε φορά που τη θυμόταν άστραφτε, βροντούσε, έβρεχε, έριχνε μπόρες, έκανε παγωνιές.

Μόνο όταν ξεχνιόταν μερικές φορές, ηρεμούσε, γαλήνευε κι έκανε καλό καιρό!

Γι' αυτό λέγεται και η παροιμία: «**Ο Μάρτης πότε κλαίει και πότε γελάει**».

Έτσι άλλωστε προτιμούν το Μάρτιο και οι χωρικοί, βροχερό, επειδή η σοδειά τους θα είναι καλύτερη. Άλλωστε το βεβαιώνουν και αρκετές παροιμίες.

«Μάρτης έβρεχε, θεριστής χαιρότανε».

«Μάρτης βρέχει; Ποτέ μην πάψει».

«Κάλλιο Μάρτης στις γωνιές παρά Μάρτης στις αυλές».

«Κάλλιο Μάρτης καρβουνιάρης παρά Μάρτης λιοφυριάρης».

«Μάρτης βροχερός θεριστής κουραστικός».

«Μάρτης κλαψής θεριστής χαρούμενος».

«Μάρτης πουκαμισάς δεν σου δίνει να μασάς».

«Σαν ρίξει ο Μάρτης μια βροχή κι Απρίλης άλλη μία, να δεις κουλούρες στρογγυλές και πίττες σαν αλών».

